

دانشکده پرستاری و مامایی همدان

طرح درس

بخش اول:

۱- مشخصات دروس:

نام و نام خانوادگی: دکتر سودابه آقابابایی - دکتر رفعت بخت

دانشکده: پرستاری و مامایی

گروه آموزشی: بهداشت مادر و کودک

مرتبه دانشگاهی: استادیار

مدرک تحصیلی: دکتری

۲- مشخصات دروس

عنوان درس: پرستاری بهداشت مادران و نوزادان

تعداد واحد: ۲,۵

دروس پیشنیاز: داروشناسی (فارماکولوژی)، فرآیند آموزش بیمار (Patient education)

۳- مشخصات فراگیران:

رشته تحصیلی: پرستاری

مقطع: کارشناسی - ترم ۳

بخش دوم:

۱- اهداف کلی درس:

- هدف این درس انتقال دانش، نگرش و مهارت های لازم به دانشجو نسبت به بهبود سلامت مادران و نوزادان با رویکرد خانواده محور در راستای تامین سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی از لقاح تا کهنسالی است، همچنین شناخت پویایی فیزیکی، فیزیولوژیکی و روانی مادر و نوزاد و نحوه سازگاری آنها با این مراحل مد نظر می باشد.

۲- سرفصل دروس:

۳- منابع:

- کانینگهام و همکاران ، بارداری و زایمان ویلیامز - ترجمه دکتر بهرام قاضی جهانی و روشنگ قطبی با نظارت دکتر ملک منصور اقصی - ناشر : گلبان نشر تهران
- ذوالفقاری ،میترا. اسدی نوقانی،احمد علی. پرستاری بهداشت مادران و نوزادان. ناشر بشری مرکزی علوم پزشکی. چاپ چهارم ۱۳۹۳
- ربابه ضیغمی کاشانی .پرستاری بهداشت مادر و نوزاد . تهران انتشارات بشری، آخرین چاپ

1. Burroughs, A., & Leifer, G., Maternity Nursing: An Introductory Text.(last ed.) . Philadelphia: W.B.Saunders.
2. Dickason, E.J., Silverman. B.L., Kaplan, J. , Maternal Infant Nursing Care. (last ed.) . St Louis: Mosby.
3. Littleton , L.J., Engebretson, J.C., Maternal Neonatal and Women's Health Nursing.
4. Lowdermilk, D.L., Perry, S.E., Bobak,I.M., Maternity Neonatal and Women's Health Care.(last ed.) .St Louis: Mosby.
5. Murray, S.S., Mckinney, E.S., Gorrie, T.M., Foundations of Maternal- Newborn.Nursing.(last ed.). Philadelphia: W.B.Saunders.
6. Olds, s.B., London, N.L., Landewig, P. W.,Maternal Newborn Nursing:A Family and Community Based Approach. (last ed.) . Upper Saddle River:Prentice Hall.
7. Sherwen, W., Scoloveno, M.A. , Clinical Companion for Maternity Nursing: Childbearing Family. (last ed.).
8. Simpson, K.R, & Creehan, P.A. , Prenatal Nursing. (last ed.). Philadelphia: Lippincott.
9. Wong, D.L., Perry, S.E, Hockenbury, N., Maternal Child Nursing Care.(last ed.) .St Louis: Mosby.

شیوه آموزش: سخنرانی همراه با Powerpoint، نمایش فیلم و پرسش و پاسخ

۴- وظایف دانشجو: حضور و مشارکت فعال در کلاس

جدول ارائه درس

اهداف کلی جلسه	عنوان درس	جلسه
<ul style="list-style-type: none"> - بهداشت مادران و نوزادان را تعریف کند . - اهداف بهداشت مادران و نوزادان را بیان کند. شاخصهای بهداشتی جامعه را تعریف کند. 	مفاهیم کلی بهداشت مادران و نوزادان	اول
<ul style="list-style-type: none"> - آناتومی دستگاه ژنیتال خارجی را شرح دهد. - آناتومی دستگاه ژنیتال داخلی را شرح دهد. - قسمت‌های مختلف استخوان لگن را شرح دهد. - انواع لگن ها را از نظر ساختمانی با یکدیگر مقایسه نماید. - تاثیر ابعاد لگن در سطوح مختلف را بر سیر زایمان تفسیر نماید . روشهای بالینی پلیومتري را شرح دهد . 	آناتومی دستگاه تناسلی زن	دوم
<ul style="list-style-type: none"> - فیزیولوژی قسمت های مختلف دستگاه تناسلی زن را بیان کند. - سیکل قاعدگی را بیان کند. - بلوغ را شرح دهد. یائسگی و عوارض آن را بیان نماید. 	فیزیولوژی دستگاه تناسلی زن، بلوغ، یائسگی	سوم
<ul style="list-style-type: none"> - نحوه تشکیل سلول تخم را بیان کند . - مشخصات هر یک از دوره های جنینی را شرح دهد. - انواع جفت (طبیعی و غیر طبیعی) را با هم مقایسه کند . - بند ناف را شرح دهد. مایع آمنیوتیک را بیان کند. 	لقاح	چهارم
<ul style="list-style-type: none"> - روشهای حدسی ، احتمالی و قطعی تشخیص حاملگی را نام ببرد. - سن حاملگی و تاریخ احتمالی زایمان را در خانم باردار با توجه به تاریخ LMP وی محاسبه نماید. تغییرات فیزیولوژیک دوران بارداری را در ارگانهای مختلف توضیح دهد. 	تشخیص بارداری تغییرات فیزیولوژیک دوران بارداری	پنجم
<ul style="list-style-type: none"> - طرز گرفتن تاریخچه مامایی را شرح دهد . - آزمایشهای روتین بارداری را لیست کند . 	مراقبتهای پره ناتال	ششم

<ul style="list-style-type: none"> - نماید . - آزمایشهای لازم به مدد جو در دروان بارداری (بهداشت روحی - جسمی - تغذیه ، ورزش) را بیان کند . - واکسنهای مجاز در بارداری را فهرست کند . - حاملگی های پر خطر را شرح دهد. - آموزش های لازم را بیان نماید. 		
<ul style="list-style-type: none"> - انواع شایع بیماریهای کروموزومی را فهرست کند . - احتمال وقوع برخی از بیماریهای ژنتیکی را در مادر بیان نماید . - نحوه انتقال بیماری ارثی را تشخیص دهد. 	مشاوره ژنتیک	هفتم
<ul style="list-style-type: none"> - انواع روشهای بررسی سلامت جنین را بیان کند . - روشهای بررسی سلامت جنین را با یکدیگر مقایسه نماید . - روش انجام NST و تفسیر آن را شرح دهد . - روش OCT را توضیح دهد . - موارد اندیکاسیون سونوگرافی و سایر موارد را بیان نماید 	روشهای بررسی سلامت جنین	هشتم
<ul style="list-style-type: none"> - علل ایجاد دردهای زایمان را فهرست کند. - انواع روش های غیر دارویی تسکین درد زایمان را بیان نماید. - انواع روش های دارویی تسکین درد زایمان را بیان نماید. 	روشهای تسکین درد زایمان	نهم
<ul style="list-style-type: none"> - انواع نمایش های سر جنین در داخل لگن مادر را بیان کند . - انگاژمان سر جنین را تعریف کند. - هدف از انجام هر یک از مانورهای لئوپولد را بیان نماید . - انواع پوزیشن های عضو نمایشی در لگن مادر را از روی تصویر شناسایی نماید. - قرار جنین را تعریف نماید . - نقش دیلاتاسیون را در پیشبرد زایمان بیان کند . - تئوریهای مربوط به شروع زایمان را با یکدیگر مقایسه کند - علائم زایمان کاذب را با زایمان حقیقی مقایسه کند . - خصوصیات انقباضات رحمی را توضیح دهد . - خصوصیات هر یک از مراحل زایمان را شرح دهد . 	زایمان طبیعی	دهم

<ul style="list-style-type: none"> - مختلف زایمان بیان نماید . - حرکات اساسی در مکانیسم زایمان را به ترتیب بیان نماید . - آموزشهای لازم به مادر را در مراحل مختلف زایمان لیست نماید . - مراقبتهای فوری مرحله چهارم زایمان را شرح دهد. 		
<ul style="list-style-type: none"> - تغییرات رحم و سایر قسمتهای دستگاه تناسلی در دوره بعد از زایمان را شرح دهد - تغییرات دستگاه گردش خون در دوره بعد از زایمان را شرح دهد - تغییرات دستگاه ادراری در دوره بعد از زایمان را شرح دهد - تغییرات دستگاه گوارش در دوره بعد از زایمان را شرح دهد - مراقبتهای لازم پس از زایمان را شرح دهد 	دوره پس از زایمان	یازدهم
<ul style="list-style-type: none"> - بهداشت مادران و نوزادان را تعریف کند . - اهداف بهداشت مادران و نوزادان را بیان کند. - شاخصهای بهداشتی جامعه را تعریف کند. 	مفاهیم کلی بهداشت مادران و نوزادان	دوازدهم
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با استفراغ بدخیم بارداری - انواع فشارخون در بارداری - پره اکلامپسی و اکلامپسی (تعریف، علل و تشخیص و درمان و تدابیر پرستاری) 	استفراغهای بدخیم حاملگی ، پره اکلامپسی	سیزدهم
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با تعریف، انواع، علل، تشخیص و درمان و تدابیر پرستاری سقط - آشنایی با تعریف، انواع، علل، حاملگی نابجا 	سقط و حاملگی نابجا	چهاردهم
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با تشخیص و درمان و تدابیر پرستاری حاملگی نابجا آ - شنایی با تعریف، انواع و تقسیم بندی، علل، تشخیص و درمان و پیگیری و تدابیر پرستاری مول 	ادامه حاملگی نابجا و مول	پانزدهم
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با تعریف، انواع، علل، تشخیص و درمان و تدابیر پرستاری دکلمان جفت و جفت سرراهی 	دکلمان جفت و جفت سرراهی	شانزدهم
<ul style="list-style-type: none"> - مروری بر فیزیولوژی دستگاه تناسلی زن تعریف و انواع روش های تنظیم خانواده، قرص های پیشگیری از بارداری (کاربرد، مکانیسم اثر، طریقه 	تنظیم خانواده و روشهای هورمونی جلوگیری از بارداری	هفدهم

هجدهم	دامه روش های هورمونی جلوگیری از بارداری	- روشهای طولانی اثر جلوگیری از بارداری (آمپول تزریقی، کاشتنی ها و برچسب ها و رینگ های واژینال) کاربرد، مکانیسم اثر، طریقه استفاده، عوارض، ممنوعیت کاربرد، پیگیری)
نوزدهم	روش های غیرهورمونی جلوگیری از بارداری	- IUD کاربرد، مکانیسم اثر، عوارض، ممنوعیت کاربرد، پیگیری)
بیستم	ادامه روش های غیرهورمونی جلوگیری از بارداری و ارزشیابی برنامه های تنظیم خانواده	- روشهای سد کننده و اورژانس، منقطع و پرهیز دوره ای جلوگیری از بارداری و عقیم سازی (کاربرد، مکانیسم اثر، عوارض، ممنوعیت کاربرد، پیگیری) ارزشیابی برنامه های تنظیم خانواده

نحوه ارزشیابی درس			
ردیف	ارزشیابی دانشجو	تعداد امتیاز	درصد از امتیاز کل
۱	امتحان پایان ترم	۱۵	٪۷۵
	امتحان میان ترم	۳	٪۱۵
۲	کوئیز و مشارکت در کلاس	۲	٪۱۰
	جمع	۲۰	٪۱۰۰